

Хөй уругларлыг келерни „Иени алдары“ орден-биле болгаш „Иени медалы“ медаль-биле шагнаар дугайында

Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң Чарлыы

(Эгеи № 161, 162 «Шык»).
Алды уругларын божаан болгаш кижизиккен илерини «Иени медалы» медальдым I чержеи-биле
Зоя Ширнева Ооржакты-«Кызыл туя» совхозтуң ажилчын.
Ордынама Очур-ооловна Ту-макты—Торгалгы совхозтуң ажилчын.
Надежда Чамышева Ча-лангы—Торгалгы совхозтуң ажилчын.
Беш уругларын божаан болгаш кижизиккен илерини «Иени медалы» медальдым II чержеи-биле
Оюна Чамышева Долга-ты—Торгалгы совхозтуң ажилчын.
Лазария Элер-ооловна Мон-гушту—Коммунарск орук совхозтуң ажилчын.
Нара Ламбилова Монгуш-ту—Торгалгы совхозтуң ажилчын.
Күлпаймаа Намбар-ооловна Монгушту—Новому и а м ч о орук совхозтуң ажилчын.
Уйун Кыргысоева Семен-тити—Торгалгы совхозтуң ажилчын.
Уйун Монгушева Сымаак-ты—Торгалгы совхозтуң ажилчын.
Танды райондан
Тос уругларын божаан болгаш кижизиккен илерини «Иени алдары» орденниң I чержеи-биле
Барбай Сергеевна Монгуш-ту—Көдө ажыл-агыйын дур-жуга станциязынын ажил-чын.
Александра Кашпыс-оол-овна Оюнуу—Хадны Аксы сүт-бараан фермазынын ажилчын.
Сее уругларын божаан болгаш кижизиккен илерини «Иени алдары» орденниң II чержеи-биле
Балезина Хертеевна Ка-дрей-оолду—С. К. Тока аттыг совхозтуң ажилчын.
Назаалма Капкаева Тог-гуркаты—Дүрген суурда өг-бүдө ээи.
Чед уругларын божаан болгаш кижизиккен илерини «Иени алдары» орденниң III чержеи-биле
Мана Кыргысоева Форум-ны—С. К. Тока аттыг совхоз-туң ажилчын.
Алды уругларын божаан болгаш кижизиккен илерини «Иени медалы» медальдым I чержеи-биле
Алай Сурамысоева Мон-гушту—Көдө ажыл-агыйын дур-жуга станциязынын ажил-чын.
Нордумая Дудушова Ор-жакты—Көдө ажыл-агыйын дур-жуга станциязынын ажил-чын.
Чижикта Сербеевна Тунай-ны—Хадны-Аксы суурда өг-бүдө ээи.
УЛУГ-ХЕМ РАЙОНДАН
Тос уругларын божаан болгаш кижизиккен илерини «Иени алдары» орденниң I чержеи-биле
Апчымаа Ховалыговна Са-рылгазы—Арыг-Узуг суурда өг-бүдө ээи.
Тыва АССР-ниң Дээди
Тыва АССР-ниң Дээди
Кызыл хоорай,
1978 чылдың июль 30.

БӨМБҮРВЕКТИҢ СУДАЛЫ

СЭТА болгаш ПМА: КЫСКА ДЫҢНАДЫЛАР, ТАЙЫЛБЫЛАР

Социализм чурттарында

БУДАПЕШТ
Чыдам баштайгы алды ар-дарынын тундурлары Вен-гриянын заводтарында болгаш фабрикаларында үндүрүп, ам келир үдө сорулгаларын төлө-вөлдөр. Телевидетинген со-ругаларын челип азырагы чыгуу фактор болза Будапеш-тин ажыл-иштеринде өскө-төлү савалы-биле бүгү чуртта калыбер чурткан социалисттер чарыш болур.
Дунайварштан металлурга-ры боттарынын хүрдөлдөрүн чединкиниги-биле күстөткө-рөр. Чаргы чыл дүргүткүдө анча яны-бүрү продукцияны 5,9 млрд. форингте өтүрүп үндүрүр, өн иштинде план-дан ажыр 25 млн тонна шой-ну, канын болгаш прокатты бүдүрүр. Эрткен чыл-биле деңгээлө өткүзүлгүдө чыгуу саны өскөн эвес, харын өн иштары бээ акжизон: бүдү-рүп үндүрүр шойну 92 ажыр хүзүн бирги сорт кылдыр дем-деген. Бүдүрүп үндүрүп тур-ган продукцияны асортиеме-тизи калбарган, бүдүрүлгө зар-кы болгаш чийеткен алюми-ний түдүг конструкцияларын бүдүрүп аскаар.
СОФИЯ
Электрон-салага техника-нын ажылгалынын үндөзүнүн бүдүрүлгени механиса-таштыкынын болгаш автома-таштыкынын ажилчыны про-грамманы БПН-ини Стара-Загора оокругуна бадылаан. Стара-Загора сактым алды деригер заводунда кезектер болжаалардын кылдыр тала-зы-биле толугу-биле автомат-чынган чехти республикага баштай тузарын планнаан. Бо чылтын төчүзүгө чедир «Бере-е» заводу үлетпүр роботтары болгаш манипуляторла-рын ажылга тургаш, автома-тичтырган технологияны шү-мү-нү ажылгалга кириер. Ол-да бүдүрүлгө металл човар ста-ноктарга баран болур үлет-пүрүн ийи роботтарын иш-терлеп кириер.
ПРАГА
Көдө ажыл-агый талазы-би-ле ЭЦД-ниң доктаамал комис-

Кабул бөгүн болгаш даарта

АФГАНИСТАН. Агрех ре-волюциянын түрөөлө өскө-төлү чыгарга келер рево-люция чыгар чуртта болза, экономикага шайып таартыл-галары боттадырып чорту-дуу өтөдөн.
Чая эрге-чаргырагы чүгү-дө сорулгаларыны бироза болза, чурттагы түдүү ка-бартын чорудары. Кабулду болгаш өскө-дө афган хо-райлары чагатыштылар бо-лур. «Кабул төлөвлө» дээр Кабулду төлөвлө-түдүг институтунда афган найыс-лады чавтын тургузарынын жол планын аскалар кыл-ган.
Кабулду чавтырынын бол-гаш хөгжүдөрүнүн планын афган социалисттер-биле ка-зы совет архитекторлар бөлү-бөзө аскалар кылган турар. Ону Калыин проспектинде бажыларын болгаш өскө-дө түдүгларынын авторлары-нын бироза Кремльдин Съездилер ордууу түлө-вөлдөрүнүн кержизманы

БҮГҮ ДИПТЕРДЕН

ВЬЕНТЯН
Саванаткат дээр лаос можу-да тингип байлаа чарык ажилга кылырыга болгаш ажилгаларыга ажы-думайыш-кы лаос улуска Вьетнам эрге-жок чыгуу дуулаагынын кер-жү-вөр. ВСР биле ДУР-ну ара-зында ол талазы-биле казы ажилгаларга дугайында про-токолга атты лаос найысалага салган.
Ол дугайын дыналып тура, чаа дүгүржүлгө Лаос биле Вьетнамдын аралыма кай-мынган-лаа ажыкты казы ажилгаларын быжытып турарын херечиеп турар бол-гаш ол дүгүржүлгө лаос бол-гаш вьетнам улустарын ара-зында найысалак харылаа-ларга дүүшөк деп Ляостун Улусту революстуг партия-нын Топ Комитетинин органы «Свешт пасовон» солуу дем-деген.
БОНН
Албанын аян-чоруну кылып чорур АНШ-тын президенти Дж. Картер ГФН-ин федерал-дыг калдери Г. Шмидт-биле ужурашкан.
Парлаатнын дыналып ту-рары-биле алдыга, экономика-тыг болгаш сая-хөө талазы-биле шыгын айтырыларын бее-са үзүндө чыгууларын бее-са үзүндө чыгууларын экономикага айтырыларын талазы-биле Боннага капиачыгити чед-ди улуг чурттарын удуручу-ларын чыгуу хурталарын хун айтырыгы кыриер.
Парлаат конференцияны Г. Шмидт болгаш Дж. Картер кыла чөчөлдөр кылган.
Аыса АНШ биле ГФН-ин ара-зында экономикага болгаш саям харылааларына улуг айтырыларын бары, а ол шыкан ол айтырыларын шийтирлөөрүнүн орундз м-галдарын бары олу били-генир.
Оларын бее-сазыны тема-зыга сөзсөткөн чаа херидер-ле бээ кирген деп, корреспондентини айтырыны харылап турган, олар ды-натканнар.
НЬЮ-ЙОРК
Филадельфия деп америк хоорайга аскалар муниципалдыг ажилчыларын болгаш алба-жаалчыларын ажил сокса-дышынын АНШ-тың Чөөн чү-гү-нүн ийи өскө улуг төвү Килвенчече болган Луисвилле иштерлөөр.
Филадельфия ажил сокса-дышынын 20 муң ажыр кержизманы кун-ажыдын байдаларын ажыктерин бол-гаш ажил төлөйүн угул-турарын баш үдүр көрүп турар күн-ажык чаа дүгүржүлгө-ны чарарын негезген. Олар-нын аралыма асортеп ажил-чыларын, орук туугуларын, медицина ажилчыларын бар.
НАБУЛ
Афганистан Демократыг Рес-публикасыны Калды камгалап министрөөзүнүн чыныда ме-дицина факультеттеринин жоо-зукуларын мергежили бед-дир курстарын ажилган. Курстарын сорулгаларын бироза болза, Афганистанын көдө районларыга ажилла-ры-биле кадрларын белек-кери болур.
Амгы үдө ичи чүс ажыр эмелте театры ажиллап турар. Оларын хөй реаним апрель революциянын соол-да чурттуу ирак районлары-да ажилчын.
ТОНИО
Ном үндүрер кол япон фир-маларын бироза болур «Тя-кума сиобонун» ээлери коо-зураарынын дугайын чарлаан-нар. Компаниянын төлөткөмөн өрелери 5,3 миллиард иен

ВАШИНГТОНДА АҢГАДАШКЫН

ВАШИНГТОН. (СЭТА). Аме-рик кара-бажыларда му-нук политкорутталыглар бар дээр дугайында КНО-гунд чыныда АНШ-тың доктаамал төлөвлөчөгөн Э. Янгтың ми-нистерини А. К. Баянда аңга-дашынын болдурган деп, «Вашингтон пост» айткан. Ол министрини чавкты «коч-чүг өчөк байдалга таварыш-тырган». Ол министрини «ад-министративия политиканы калыбтырган» туурга деп чутаалаан. Э. Янгтың меде-лелин күш чок болдурарын А. К. Баяндын паралага сек-ретари Дж. Пауэлл оорадла-нап. Литтл медделелин «кур-дешарментиве кымыкта-шынын» биле күлөп алган. С. Вилс үлө 13-те соо-бле тускай умураткан болгаш «бодуун таарымаанын аңда албеткен» деп, Ассошиейтд пресс агентиледини корреспондентиз демдеген.
Янгтың адрегине хөй ка-жыгышкылар келген. Янг-ты аскалар үндүрер херек деп, реакционер сенатор Б. Годдотер меделген. Кижизик эрелериниң дугайында «агын чымышкынын» ийи аркалыг чыдаа-биле Совет Эмелетине улур импералист-тиг пропагандагын чоруду турар өжөжөн кампанияны делегейге хөй-иятыгы кийриштеринче АКШ-тың орадажышкыларын Янг-тың «долугу-биле бууртатты-нына» сенатор Д. Бартлетт улуу-биле килекирди.
Э. Янгтың килекей хор-даан шүгүмчүлөрүнүн оон медегелин бурру болгаш шыдаанын оңага чүгү бол-ган. Ол балдинер болгай. Чүгө дээр америкалардын хамааты эрелерин базар болгаш политикатг истен сү-рүшкүнер амгы үеняк Аме-риказында хүн буругу бо-лушуну бозу берген. Амгы үдө КНО-гунд херектери-биле Жекегада чоруп турар Э. Янг бодуун медегелин байд-кыян. Америк кара-бажылар-да «политикатг хорутталары галлары бүгү этергаларын бары деп, ол база катан ба-дыткаан.
«Бестиз кара-бажылар-ыста мээк политикатг хорут-талыглар деп аңга болу-рум чүс-чүс, харын даа му-нук кижилер бар бооп турары магат чок. Ол чыл бурунгаар удурааныштын шайышык-тын органаастаагы дөм же-ни Аляттагга судталы деп бодуун интервюэуга Э. Янг чутаалаан.
С. ДОРЖУ.

Араганың үстүңгө чам үнөр

ДАГЫН УЖУРАЖЫЛГА

Араганың үстүңгө чам үнөр дагынын ажыктыгы келер рево-люция чыгар чуртта болза, экономикага шайып таартыл-галары боттадырып чорту-дуу өтөдөн.
Чая эрге-чаргырагы чүгү-дө сорулгаларыны бироза болза, чурттагы түдүү ка-бартын чорудары. Кабулду болгаш өскө-дө афган хо-райлары чагатыштылар бо-лур. «Кабул төлөвлө» дээр Кабулду төлөвлө-түдүг институтунда афган найыс-лады чавтын тургузарынын жол планын аскалар кыл-ган.
Кабулду чавтырынын бол-гаш хөгжүдөрүнүн планын афган социалисттер-биле ка-зы совет архитекторлар бөлү-бөзө аскалар кылган турар. Ону Калыин проспектинде бажыларын болгаш өскө-дө түдүгларынын авторлары-нын бироза Кремльдин Съездилер ордууу түлө-вөлдөрүнүн кержизманы

Автоволаз. Республиканын ырак-чоок районларыне ре-йстер баар автобустар чору-рунда белек кылдыр чыска-рышкан. Чөмөддөн нар, жоо-ка-тар, бабалар тукулаан ки-жилер ийи-бөр шүжүк тур-ган. Олар шүжүк-ла далаш-кан, байыраашып, уду-дедир чакышкан, каттырышкан. Ол бүтүн доорларында көргө, со-лу-даа, салышка дүвөр-чиг-даа.
Чүгө бир кичи олардан малаан, теректер дорадында улуг сайыда маалым олу-ган. Ол ийи-да үдөзөн, бо-ду-даа чор чоруу шийи чок. Шөвөргин кеттенип ол кыж-пеллофия-биле оран каан чек-чек тууду алган, а сайды ма-рында «Футбол» деп бажыт-сазын харажакчыгыш чыгаш. Бир кичи улук келчек ирби бө дээр, районнар автобуса-рынын келир үея база алек.
Хелестер ол арывыда хү-дүмзүрдү чидип, халагын сак-тышында алзы берген деп апарган. таанышыл далаш чок кымышкан, ийи-үш соруп чоруп боданы берген.
Бир хоулуда сүмча туткап херозон кижи хевин чарып-кып келирп маан башын оол чедип алган мырында «оо баары-биле эртен чыгаш», «оо оо!» мээк огулум-биле чыгып оол-ла-дыр деп көрүп, бо-ду-зыдан бычын алаага берген. Ортан Куулар чалданган деп апарган, огу-биле калпаар агыларды кылаткан чораны-нык улам тола-сактып келген. Мичий-ла чоктаа чаа, чолураалар чечелерин турар үдө түшө. Адамшыл парика кылгаштын чорай. «Ишт-тарын чурту кайда?», «Чазы чүгө чарыда?», «Фотан?

Чогаалчының орук демдегелелинден

ЭРЕС-КЕЖЭЭ МАЛЧЫННАР

Чадалага чеде бердик. Аалчылар довар-дужер ба...

Тына бээр, ылгап аарыга кедер...

Долатама база дуураакты кадары...

аалчыны комитети билер турду...

ра даг аягыне доор бир өзеки...

ЧАЛАТТЫРГАН

Орус-оол Машин-оолович Сарыглар...

МАЛЧЫННАР

Малчы бир багыт чүгөтө...

КӨРЖӨН КОПТАРЫ

Чамдык малчынар бир ты...

САГ-ООЛ

Ам 67 харын Саг-оол Тасо...

БЕРГЕЛЕР ТУРАР

Мэң төрөң чуртум Шом-Шум...

ИРКУТСКИГЕ ОЙНААРЛАР

Республиканын бирги чери база...

Ашык футболистер ийи бөлүк...

азан көрүштүгү болган. Ошнун баштай...

ОРУЛГАЛЫГ МАЛ

Ургуту ошку кадарын келген...

ЭМ ЧИНИН СҮМЭСИ

Дизентериядан аарывас дизе...

ДИЗЕНТЕРИЯДАН ААРЫВАС ДИЗЕ...

Дизентерия — ижин-шейундун...

А. ЗАЙЦЕВИЧ фотоу.

САЙГЫЛГАНЫ

КАЖАА

Тандың агаар-бойдуу Мехчеген...

КАЖАА

Мэң төрөң чуртум Шом-Шум...

КАЖАА

Мэң төрөң чуртум Шом-Шум...

КАЖАА

Мэң төрөң чуртум Шом-Шум...

КАЖАА

Мэң төрөң чуртум Шом-Шум...

КАЖАА

Мэң төрөң чуртум Шом-Шум...

КАЖАА

Мэң төрөң чуртум Шом-Шум...

КАЖАА

Мэң төрөң чуртум Шом-Шум...

КАЖАА

Мэң төрөң чуртум Шом-Шум...

КАЖАА

Мэң төрөң чуртум Шом-Шум...

Чагайжыдылга

АГИТКВАРТИРАЛАРНЫҢ КИРЖИЛГЕЗИБИЛЕ

Чөөн-Хемчик районда Бар Марк...

суурини чурттакчыларынын ку...

нына, оон күссөлдөзүн кедер...

олураар өрөн-бажыны догандыр...

тура-лаа, ол айтыргы тоомча...

ЭМ ЧИНИН СҮМЭСИ

Дизентерия — ижин-шейундун...

Дизентериядан аарывас дизе...

Дизентериядан аарывас дизе...

ӨӨРЕНИРИН КҮЗЭЭННЕРГЕ

Красноярскинц политехникниц институтунц Кызылда филиалы

1978-1979 өөредиге чалында ХУНДУСКУ...

ривий экзаменерин бир өртеме...

Балдариникин институту ректорунга...

Документтер койкан балдариникин...

Кызыл, Шетиник болган Кравченко...

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРГИ ПРОГРАММА 17.55-Уруларга...

НИНГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН...

АГААР

Богу республикага өлөсүп турар...

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: индекс 667000

Тыва АССР-ниц Министрлер Чөвүчөлүк Ном үндүрөр...

ТС-01093.